

PUBLICZNE PRZEDSZKOLE W ZDUNACH

PROGRAM CZYTELNICZY
„Z KSIĄŻKĄ W PLECAKU”

OPRACOWANIE:

Lidia Skrzypczak

Zduny, sierpień 2017 r.

„Kiedy czytam dobrą książkę... czasem czuję się, jak ktoś, kto wpadł do króliczej nory i przeżywa największą przygodę swojego życia”

WSTĘP

Pomimo, iż współczesny świat efektywnie odsuwa czytanie na plan dalszy, serwując dzieciom telewizję i komputer - pełen nie zawsze wartościowych informacji - tak książka, będzie zawsze dla nas przyjacielem, który nie krzywdzi ale pozwala zrozumieć świat i siebie. Książka czytana przez rodziców małemu dziecku, wzmacnia więzi, kształtuje zainteresowania czytelnicze. Książka wzbogaca wiedzę, rozwija intelekt, jest źródłem rozrywki i zabawy. Mądre książki są też nośnikami ważnych uniwersalnych wartości moralnych. Czytanie uczy odróżniania dobra od zła i zachęca do refleksji nad konsekwencjami własnych słów i czynów. Jest to szczególnie ważne w dzisiejszym świecie, zdominowanym przez agresywne wzorce masowej kultury i pogoń za pieniądzem. Wobec narastającej demoralizacji młodego pokolenia, nauczanie od najmłodszych lat wartości moralnych, takich jak: uczciwość, szacunek, odpowiedzialność, życzliwość, odwaga i sprawiedliwość, staje się sprawą „ być albo nie być” dla społeczeństwa i państwa.

Niniejszy program jest zgodny z nową podstawą programową (Rozporządzenie MEN z dnia 14 lutego 2017 r., Dz.U. 2017 poz. 356) .

ZAŁOŻENIA PROGRAMU

Założeniem opracowanego programu jest umożliwienie dzieciom poznawanie utworów literatury dziecięcej i rozwijanie ich zainteresowań czytelniczych poprzez jak najczęstszy kontakt z książką oraz dobrowolny i spontaniczny udział w zabawach z tekstem. Spełnienie założeń programu wpisuje się w zadania przedszkola, postawione w nowej podstawie programowej, zwłaszcza w obszarach dotyczących rozwoju fizycznego, emocjonalnego, społecznego i poznawczego dziecka.

Czytanie dzieciom jest nieodłącznym elementem pracy nauczyciela w przedszkolu i dlatego też chcielibyśmy włączyć do realizacji tego programu rodziców.

CEL OGÓLNY

GŁÓWNYM CELEM PROGRAMU JEST WSPIERANIE I ROZWÓJ CZYTELNICTWA WŚRÓD DZIECI A TYM SAMYM I DOROSŁYCH

CELE SZCZEGÓŁOWE

- Wprowadzenie dzieci w świat literatury
- Budzenie zaciekawienia książką przez ciekawe zabawy literacko-teatralne, wycieczki oraz wyeksponowany i atrakcyjny kącik książek w sali przedszkolnej
- Dalsze budowanie bogatego języka
- Kształcenie nawyków czytelniczych, nabywanie nawyku dbania o książki i ich szanowania
- Zapobieganie uzależnieniu od telewizji i komputerów
- Doskonalenie umiejętności słuchania ze zrozumieniem
- Rozwijanie i poszerzanie wiedzy o świecie , rozbudzanie ciekawości świata
- Rozbudzanie wyobraźni
- Ćwiczenie koncentracji i umiejętności słuchania
- Wspólne przeżywanie z bohaterami książek emocjonujących przygód
- Wzmacnianie poczucia własnej wartości dziecka
- Budowanie i pogłębianie więzi między rodzicem i dzieckiem
- Zaznajomienie dzieci z utworami znanych autorów książek dla dzieci
- Zachęcenie nauczycieli i rodziców do głośnego i systematycznego czytania dzieciom
- Przekazywanie za pośrednictwem literatury wartości moralnych
- Uczenie nieagresywnych sposobów rozwiązywania problemów i konfliktów
- Przygotowanie dzieci do późniejszego, samodzielnego wyboru książek
- Nauka obcowania z literaturą w sposób samodzielny, refleksyjny i twórczy

METODY PRACY :

1. Metody czynne:

- Metoda ćwiczeń
- Metody zadań stawianych dziecku
- Metoda samodzielnych doświadczeń

- Metoda kierowania własną działalnością
- 2. Metody słowne;**
- Opowiadania, zagadki, rozmowy
- Metoda żywego słowa
- 3. Metody oglądowe (uczenie się przez przeżywanie)**
- 4. Metody aktywizujące;**
- Pedagogika zabawy
- Drama
- Zabawy parateatralne
- Metoda Carla Orffa
- Edukacja Przez Ruch D. Dziamskiej
- Burza mózgów

FORMY PRACY

- praca z całą grupą,
- praca zespołowa,
- praca indywidualna.

ŚRODKI DYDAKTYCZNE

Książki różnego rodzaju (encyklopedie, informatory, słowniki, popularno- naukowe), poradniki metodyczne, zbiory bajek, wierszy, opowiadań, płyty CD z nagraniem bajek czytanych przez sławne osoby, materiały plastyczne, itp.

HARMONOGRAM DZIAŁAŃ

- Codzienne czytanie dzieciom w grupach
- Współpraca z biblioteką publiczną i szkolną
- Współpraca z Rodzicami i środowiskiem lokalnym- organizowanie spotkań czytelniczych w przedszkolu, które mają na celu zaangażowanie rodziców dzieci

uczęszczających do przedszkola w realizację programu oraz zacieśnienie współpracy z przedszkolem ;

- Opieka nad książkami w Przedszkolu, „Książka na weekend”- każdy może wypożyczyć w przedszkolu książkę - w każdy piątek;
- Biblioteczka dla rodziców - propozycje książek dla rodziców
- Zastosowanie bajki terapeutycznej jako metody na wyciszenie, relaksację, odreagowanie napięcia.
- Organizacja akcji „Z książką w plecaku” – wychodzenie do społeczności zdunowskiej z książką i głośne czytanie przez dorosłych.
- Tworzenie albumu- kroniki ze zrealizowanych zadań : zbieranie prac z przeczytanych książek, zdjęć ze spotkań z czytającymi gośćmi lub spotkaniami pozaprzedszkolnymi.
- Prezentowanie różnych utworów dziecięcych w formie słownej, plastycznej, muzycznej i ruchowej.
- Słuchanie bajek opowiadanych przez dzieci.
- Wyrażanie gestem i ruchem treści literatury. Zabawy przy piosenkach o tematyce bajkowej.
- Inscenizowanie utworów. Zabawy dramatowe, zabawy w teatr.
- Wykonywanie prac plastycznych na temat literatury- wystawa prac w salach

BLOKI TEMATYCZNE

I - PRZEDSZKOLAK ŚWIADOMYM CZYTELNIKIEM

1. Stwarzanie sytuacji sprzyjających wyrabianiu zachowań i działań świadomego czytelnika:
 - założenie w sali kącika książek,- wspólne układanie książek wg. rodzaju,
 - zapoznanie dzieci ze sposobem korzystania z czytelnicy w naszej sali,
 - wypożyczanie książek chętnym dzieciom.

II – JAK POWSTAJE KSIĄŻKA ?

1. Zapoznanie dzieci ze sposobem powstania książki oraz zawodami z nią związanymi:
 - opowiadanie „Jak powstaje książka?” połączona z oglądaniem filmu edukacyjnego,

- historyjka obrazkowa „Droga książki od autora do czytelnika”,
 - wycieczka do kina lub teatru (w zależności od propozycji przedstawicieli teatru i wyboru nauczycielek).
2. Książka na weekend - zorganizowanie w holu biblioteczki dla dzieci i rodziców:
- wypożyczanie książek chętnym dzieciom,
 - zaangażowanie rodziców i dziadków w czytanie utworów w przedszkolu.

III – BOHATEROWIE POPULARNYCH BAJEK I BAŚNI

1. Przybliżanie bohaterów popularnych bajek i baśni znanych autorów:

- głośne czytanie wybranych fragmentów książek,
- oglądanie ilustracji przedstawiających postaci słuchanych utworów,
- inscenizowanie ruchem bajek , opowiadań, baśni,
- tworzenie dialogów z wykorzystaniem pacynek i teatrzyku.

Udział dzieci w konkursie recytatorskim organizowanym w oddziałach pn. „Jesienne bajanie””

2. Wypożyczanie książek chętnym dzieciom.
3. Zaangażowanie rodziców i dziadków w czytanie utworów w przedszkolu.
4. Udział dzieci w konkursie teatralnym o tematyce ekologicznej.

IV – UTWORY LITERACKIE INSPIRACJĄ DO MUZYKI, PLASTYKI I TEATRU

1. Prezentowanie różnych utworów dziecięcych w formie słownej, plastycznej, muzycznej i ruchowej o tematyce związanej ze Świątami Bożego Narodzenia:
- recytowanie wierszy, śpiewanie piosenek, pastorałek i kolęd,
 - wystawienie inscenizacji jasełkowej.
2. Wykonanie prac plastycznych po wysłuchaniu utworów literackich,
- przybliżanie książki jako źródła informacji:
 - przynoszenie do przedszkola własnych książek (encyklopedii, albumów, słowników),
 - praktyczne ćwiczenia w odszukiwaniu informacji na konkretny temat w encyklopedii.

3. Zapoznanie dzieci ze zwyczajami bożonarodzeniowymi w Polsce i w krajach Unii Europejskiej na podstawie literatury,
 - wykonanie przez dzieci pierników według książki kucharskiej.
4. Wypożyczanie książek chętnym dzieciom.
5. Zaangażowanie rodziców i dziadków w czytanie utworów w przedszkolu.
6. Koncert muzyczno- ruchowy.

V - PRAWDA, DOBRO, PIĘKNO W UTWORACH LITERACKICH DLA DZIECI

1. Wykorzystywanie wybranych postaci z literatury jako wzorców postaw i wartości moralnych:
 - obejrzenie bajki stworzonej na kanwie wybranego utworu literackiego - ukazanie dzieciom takich wartości, jak: dobro, mądrość i uprzejmość w stosunku do ludzi starszych, organizacja przedstawienia z okazji Dnia Babci i Dziadka,
 - czytanie przez nauczycielkę wybranego utworu literackiego, omówienie treści bajki, zachowania bohaterów oraz w jaki sposób nauczył się używania słów „proszę”, „dziękuję”, „przepraszam”, inscenizowanie treści opowiadania z wykorzystaniem rekwizytów z kącika teatralnego,
2. Wycieczka do kina lub teatru (w zależności od propozycji przedstawicieli teatru i wyboru nauczycielek).
3. Wypożyczanie książek chętnym dzieciom.
4. Zaangażowanie rodziców , dziadków, przedstawicieli środowiska lokalnego w czytanie utworów w przedszkolu.
5. Koncert muzyczno- ruchowy.

VI – KSIĄŻKA PRZYJACIELEM DZIECI

1. Wykorzystanie literatury (bajek, baśni, wierszy) do zabaw relaksacyjnych:
 - słuchanie bajek relaksacyjnych w celu eliminowania zmęczenia, napięć, czasem agresji,
 - wykonanie ilustracji do fragmentów wysłuchanych bajek przy muzyce wyciszającej, składanie ich w całość, ze zwróceniem uwagi na wartość pracy zespołowej,
2. Wyrabianie szacunku do książki, by mogła długo służyć a także umiejętności dzielenia się nią z innymi:

- naprawianie zniszczonych książek,
 - zorganizowanie zbiórki książek dla potrzebujących dzieci ,
 - wykonanie zakładki do książki.
3. Wypożyczanie książek chętnym dzieciom.
 4. Zaangażowanie rodziców i dziadków w czytanie utworów w przedszkolu.
 5. Koncert muzyczno- ruchowy.

VII – DOM KSIĄŻKI – WYPRAWA DO BIBLIOTEKI

1. Poznanie pracy bibliotekarza oraz pomieszczeń bibliotecznych:
 - wycieczka do Biblioteki Publicznej w Zdunach, rozmowa o warunkach korzystania z biblioteki i zasadach zachowania się w bibliotece i czytelni zgodnie z regulaminem, wysłuchanie „prośby książki”,
 - systematyczne wypożyczanie książek z biblioteki, wspólne czytanie ich w przedszkolu lub na spotkaniach czytelniczych, oglądanie ilustracji, omówienie treści, ekspresja plastyczna.
2. Zapoznanie z różnymi rodzajami książek:
 - oglądanie książek w bibliotece ułożonych w pewnym porządku według rodzajów, przeznaczenia, czytelnika, do którego jest kierowana :
 - popularnonaukowe,
 - dla dzieci (bajki i baśnie do kolorowania i do czytania),
 - dla dorosłych (powieści),
 - poradniki (książki kucharskie, porady medyczne itp.),
 - do słuchania (na płytach CD, na kasetach magnetofonowych),
 - dla niewidomych,
 - w różnych językach.
3. Wypożyczanie książek chętnym dzieciom.
4. Zaangażowanie rodziców , dziadków, pracowników biblioteki w czytanie utworów w przedszkolu.
5. Koncert muzyczno- ruchowy.

VIII – Z KSIĄŻKĄ W PLECAKU – WYJŚCIE DO SPOŁECZNOŚCI LOKALNEJ

1. Przybliżanie autorów książek dla dzieci : Julian Tuwim, Jan Brzechwa, Dorota Gellner:

- słuchanie opowiadań, oglądanie zdjęć, pogadanki na temat autorów książek dla dzieci,
- 2. Wykorzystywanie fragmentów utworów do ćwiczeń ortofonicznych:
 - słuchanie utworów dźwiękonaśladowczych znanych poetów, powtarzanie fragmentów wiersza z wykorzystaniem zmiennej tonacji głosu, cicho, głośno, coraz ciszej, coraz głośniej, według własnej interpretacji itp.,
 - zorganizowanie akcji „Z książką w plecaku” – wyjście do społeczności zdunowskiej, słuchanie głośnego czytania.
- 3. Wypożyczanie książek chętnym dzieciom.
- 4. Koncert muzyczno- ruchowy.
- 5. Organizowanie spotkań czytelniczych - przedstawiciel środowiska lokalnego.

IX – ULUBIONE KSIĄŻKI NASZYCH SASIADÓW

1. Przybliżanie autorów literatury europejskiej:
 - słuchanie bajek autorów pochodzących z różnych krajów, ze wskazywaniem na mapie Europy państw, z których pochodzą,
 - udział rodziców i dzieci w konkursie przedszkolnym „ Moja książeczka” z własnym tekstem i ilustracjami,
 - prezentacja własnych książeczek – wystawka.
2. Poznawanie baśni i legend związanych z powstaniem państwa polskiego, miejsca zamieszkania lub stolicy Polski:
 - słuchanie legendy związanej z powstaniem stolicy Polski - Warszawy,
 - organizowanie spotkań czytelniczych z zaproszonym dziadkiem - kombatantem, słuchanie legend związanych z powstaniem państwa polskiego,
 - wykonanie ilustracji do wysłuchanych legend.
3. Wypożyczanie książek chętnym dzieciom.
4. Zaangażowanie rodziców i dziadków w czytanie utworów w przedszkolu.
5. Koncert muzyczno- ruchowy.

X- ŚWIĘTO KSIĄŻKI

1. Stwarzanie okazji do prezentacji umiejętności samodzielnego tworzenia i opowiadania książek przez dzieci posiadające tę umiejętność z pomocą rodzica:

2. Spotkanie z poetą.
3. Święto książki w przedszkolu.
4. Wypożyczanie książek chętnym dzieciom.
5. zaangażowanie rodziców i starszego rodzeństwa w czytanie utworów w przedszkolu.
6. koncert muzyczno- ruchowy.

PRZEWIDYWANE OSIĄGNIĘCIA DZIECI

W/w program, w swoich założeniach ma sprzyjać osiągnięciu następujących rezultatów:

- wszechstronnemu rozwojowi dziecka w obszarach; społecznym, emocjonalnym, poznawczym i fizycznym,
- wzrostowi czytelnictwa;
- doskonaleniu umiejętności językowych dzieci i dorosłych;
- wzrostowi zrozumienia tekstów i poleceń;
- nauce myślenia;
- poprawie koncentracji, wydłużeniu przedziału uwagi;
- rozwijaniu pamięci i wyobraźni;
- wyciszeniu i większej gotowości do nauki;
- zwiększeniu zdolności dzieci do refleksji i krytycznego myślenia;
- rozwojowi inteligencji emocjonalnej;
- podwyższenie samooceny
- zacieśnienie więzi nauczyciel - dziecko, rodzic – dziecko, rodzic - nauczyciel
- wzrostowi zaangażowania rodziców w czytanie dzieciom w domu;
- wzrostowi współdziałania rodziców z przedszkolem
- integracji i poznaniu środowiska lokalnego

EWALUACJA PROGRAMU

Aby przekonać się, czy cele zostały zrealizowane, a dzieci opanowały wymagane umiejętności i poszerzyły swoją wiedzę konieczne jest przeprowadzenie ewaluacji. W wyniku tego procesu powstaną niezbędne informacje do oceny wartości merytorycznej i metodycznej programu i wskazówki do jego modyfikacji i udoskonalenia.

Ewaluacji będzie podlegać:

- atrakcyjność programu dla dzieci,
- użyteczność – czego nauczyły się dzieci podczas zajęć,
- strategia – czy stosowane metody są skuteczne,

Zostaną zastosowane różnorodne formy ewaluacyjne.

Narzędziami zbierania informacji będą:

- anonimowe ankiety dla rodziców
- kwestionariusz wywiadu z dzieckiem,
- obserwacje,
- analiza wytworów dziecięcych

Mam nadzieję, iż program ten pomoże dzieciom stać się bardziej otwartymi, wrażliwymi i świadomymi odbiorcami, ale też i twórcami literatury, dzieci polubią czytanie książek, które sprawi im wiele radości i przyjemności, będą się czuły coraz lepiej a hasło „Z książką w plecaku” stanie się mottem życiowym dziecka i pozwoli mu zrozumieć, że w książce odnajdziemy odpowiedź na wiele nurtujących nas problemów, znajdziemy przyjaciela i sytuacje, które pozwolą nam zrozumieć otaczający nas świat i ludzi jak również samych siebie.

BIBLIOGRAFIA

1. Molicka M.. „Bajki terapeutyczne”, Wydawnictwo Media Rodzina, 1999.
2. Gloton R., Clero C., „Twórcza aktywność dziecka”, WSiP 1985,
3. Zborowski J., „ Rozwijanie aktywności twórczej dzieci”, WSiP 1986,
4. Cybulska J., Dudzińska I., Lipna E., Lipska E., „Inscenizowanie zabaw na podstawie literatury dziecięcej, Wydawnictwa Szkolne i Pedagogiczne”, Warszawa 1991,
5. Ratyńska H., „Literatura dziecięca w pracy przedszkola”, WSiP, Warszawa 1991,
6. Dudzińska I. - "Kącik książki wzbogaca naukę czytania",
8. Adamczykowa Z.: „Literatura dla dzieci. Funkcje, kategorie, gatunki”, Warszawa 2000,
9. Leszczyński G.: „Literatura i książka dziecięca”, Warszawa 2003,
10. Ratyńska H.: „Literatura dziecięca w pracy przedszkola”, Warszawa 199

